

MOSSÈN BERNAT SALAS I SEGUÍ

(CAMPANET/INCA 5.III.1874 - CIUTAT DE MALLORCA 21.I.1932)

TRES CATÀLEGS D'OBRES MUSICALS I BIBLIOGRAFIA

JOAN PARETS I SERRA

La primera vegada que ens aproparem a la figura de Mossèn Salas, prevere i organista, fou l'estiu de 1965 amb motiu de presentar-nos juntament amb Jaume Rovira i Ramis al LXVI Certamen Científico-Literari del Seminari de Mallorca, ja que essent seminaristes havíem d'investigar durant les vacances d'estiu sobre un tema que els professors anunciaven al tauló d'anuncis i al Butlletí Oficial del Bisbat de Mallorca.

Aquest fou el tema: Índice catálogo de las obras musicales de autores mallorquines existentes en los archivos de la Diócesis anteriores al siglo XX. Fou proposat i patrocinat per Mn. Joan Ferrer i Ordines (1908-1982) i dirigit pel professor d'història del Seminari, Doctor Llorenç Pérez i Martínez (1928-1992).

La segona vegada fou l'any 1982 quan essent rector de Crist Rei d'Inca i gràcies a l'interès de l'amic i batle Antoni Pons i Sastre organitzàrem un concert-homenatge a l'eminent compositor i organista Mn. Bernat Salas en el cinquantenari de la seva mort. La família ens deixà tot l'arxiu musical que tenien i vàrem poder fer fotocòpies que es conserven, avui dia, a la Biblioteca de Bartomeu March a Ciutat de Mallorca i al Centre de Recerca i Documentació Històrico-Musical de Mallorca, ubicat a la rectoria de Sineu.

La present comunicació ens dona a conèixer totes les referències bibliogràfiques i catàlegs d'obres de Mn. Salas que fins avui hem pogut reunir perquè així, un dia, poguem estudiar la vida (biografia) i la música (catàleg) del gran organista a tres catedrals espanyoles: Segovia, Sevilla i Mallorca; i músic de nostra terra. Treball que encara està per fer.

TRES CATÀLEGS D'OBRES MUSICALS

I CATÀLEG realitzat l'any 1932 per Mn. Josep Aguiló i Pomar (Inca 1889-1946)¹ estampat a **Homenatge a Mossèn Bernat Salas Seguí. Músic de nostra terra** 18 de març de 1836 pp. 73 i 74:

¹ Cfr. Pere Fiol i Tornila, Història del Convent de sant Domingo d'Inca. Inca 1982 pp. 20©23; Joan Parets i Serra i altres, Diccionari de Compositors mallorquins (ss XV-XIX) Mallorca 1987 p. 18; Pere-Joan Llabrés i Martorell, Sant Domingo d'Inca, Inca 1987 pp. 50.51; GEM. T.I p. 46; Santiago Cortés i Forteza i Joan Parets i Serra Aproximació al fet musical d'Inca, in I Jornades d'estudis locals (1994) p. 248.

- Partitura de la Missa in honorem Sanctae Mariae Majoris.
- El Pi de Formentor, a quatre veus.
- Viva Segovia, Marcha militar, a piano.
- Ofertori, manuscrit dedicat al M.I.Sr. Roca.
- Un altre ofertori manuscrit.
- Himne de les Jovintuts Marianes.
- ¿Quid retribuam Domino?, motet polifònic a quatre veus.
- Himne a Inca, a cinc veus.
- Himno de la Federación Obrera.
- Himne a la Mare de Déu de Cura.
- Brisas Mallorquinas, peça a piano.
- Himne a Nostra Senyora de Monte Toro, de Menorca.
- Una Ave Maria, a dues veus.
- Trisagi, a tres veus, compost en 1921.
- Himno al Beato Antonio de Termo.
- Vou-veri-vou.
- Un Te Deum, a tres veus de triples.
- Un altre Te Deum, a quatre veus desiguals.
- Segon responsori de Matines del Dimecres de Cendra, motet a quatre veus polifònic.
- Benvinguda i Despedida, a tres veus.
- Himne Mallorquí, per cantar a les escoles.
- Himne de la Pelegrinació Franciscana, a Santa Magdalena del Puig d'Inca.
- Himne a Santa Maria del Camí.
- Himno a la Bandera.
- Sacerdos et Pontifex, salutació litúrgica a 3 veus.
- El meu Xabec, a quatre veus.

En demés d'aquestes composicions que guardam, sabem que mossèn Salas és autor d'aquestes altres:

- Un trisagi a veus i gran orquestra.
- Himne dels Terciaris de Palma.
- Himne Oficial del Cercle d'Obrers Catòlics d'Inca.
- Himne a Sant Francesc.
- El Taller de Natzaret.
- Bendita sea tu Pureza, motet.
- Una missa a gran orquestra.
- Dues Lletanies a la Verge Maria.
- Recordança de la Pelegrinació Pollensina al Santuari del Puig d'Inca.
- Càntic per la inauguració de la Creu monumental alçada d'alt el Puig d'Inca.
- Cançó del Pan-caritat.
- Venit i vamos todos.
- Himne de Santa Maria la Major.
- Goigs de Santa Magdalena.
- Trisagi angèlic a quatre veus.
- Himne a Nostra Senyora de l'Esperança.

- Himne al Sant Crist d'Inca.
- Goigs dels Sants Patrons d'Inca, Abdon i Sennen.
- Uns Pare nostres a veus en mallorquí.
- Cançó celeste, peça per orgue.
- Himne patriòtic, dedicat al Regiment d'Inca en 1925.
- La música de la peça nadalenca: Adoració dels Sants Reis d'Orient.

El CATÀLEG realitzat per Joan Parets i Serra - Jaume Rovira i Ramis, estiu 1964 i premiat en LXVI Certamen Científico-literari del Seminari Conciliar de Sant Pere el 29 de maig de 1965 pp. 105-109.

- Missa in honorem Sanctae Mariae Majoris. (AMHI).
- El Pi de Formentor a 4v. (AMPFBS).
- Viva Segovia, Marcha militar, a piano.
- Ofertorio, dedicado al M.I.Sr. Miguel Roca canónigo. (AMPFBS).
- Ofertorio.
- Himno de las juventudes marianas. (AMSC), (AMPFBS).
- Quid retribuam Domino? a 4v. (AMPFBS)
- Himno a Inca. a 5v. Lletra Miquel Duran. (AMPFBS).
- Himno de la Federación Obrera. Coro i voces. (AMPFBS).
- Himne a la Mare de Déu de Cura. Coro i orgue. (AMPFBS).
- Brisas mallorquinas. Para piano. (AMPFBS).
- Himne a Ntra. Sra. de Monte Toro, de Menorca. (AMPFBS).
- Ave Maria a dos voces. (AMPFBS).
- Trisagio a tres voces 1921. (AMPFBS).
- Himno al Beato Antonio de Termo. Orquesta. (AMPFBS).
- Vou-Veri-Vou. (AMPFBS).
- Te Deum. a tres voces de triple i órgano. (AMPFBS).
- Te Deum a cuatro voces desiguales. (AMPFBS).
- Segundo responso del miércoles de ceniza. a 4v. (AMPFBS).
- Benvinguda i despedida. 3v i piano (AMPFBS).
- Himne escolar por encargo del Ayuntamiento de Palma. (AMPFBS).
- Himne de la pelegrinació franciscana, a Santa Magdalena del Puig d'Inca
- Himne a Santa Maria del Camí. (AMPFBS).
- Himno a la bandera. 3v. Escrito para el gran festival de España en Sevilla 1908, siendo el primer organista de la Catedral de Sevilla. (AMPFBS).
- Sacerdos et Pontifex. 3v. i orgue (AMPFBS).
- El meu xabec, a 4v.
- Trisagio a voces i gran orquesta.
- Himne dels terciaris de Palma.
- Himne oficial del Cercle d'Obrers Catòlics d'Inca.
- Himne a Sant Francesc.
- El taller de Natzaret.
- Bendita sea tu pureza. Motete.
- Missa a gran orquesta.

- 2 Letanias a la Virgen Santísima.
- Recordança de la pelegrinació pollencina al Santuari del Puig d'Inca.
- Cántico para la inauguración de la Cruz monumental del Puig d'Inca.
- Cançó del Pan-caritat.
- Venid y vamos todos.
- Himne de Santa Maria la Major. (AMPFBS).
- Goigs de Santa Magdalena. Imprès.
- Trisagi angèlic. 4v.
- Himne a Ntra. Sra. de l'Esperança.
- Himne al Sant Crist d'Inca.
- Goigs als Sants Patrons d'Inca, Abdòn i Sennén.
- Pare nostre a veus.
- Cançó Celeste. Per orgue.
- Himne patriòtic, dedicat al regiment d'Inca 1925.
- Versos de vísperas.
- Música: Adoració dels Sants Reis d'Orient. (AMPFBS).
- Salve, salve. (AMPFBS).
- Ave Maria. Triple. (AMPFBS).
- Elevación. (AMPFBS).
- Viva, viva la gran diosa. (AMPFBS).
- Siau de nostra vida. (AMPFBS).
- Himno a S. Jerónimo. Coro i órgano. (AMPFBS).
- Coplas al trisagio. Orquesta. (AMPFBS).
- Santa Catalina Thomás. 3v (AMPFBS).
- Responsor del dimecres de cendra, revisió i transcripció a 4v. del Rdo.Sr.D. Joan Ma. Thomàs. (AMPJMa.T).
- Variaciones sobre un tema. Órgano.
- Allegro en sol menor.
- Gran marxa per a banda 1932.²

III CATÀLEG a partir de les partitures que s'han pogut consultar, respectant la numeració posada pel mateix autor:

nº 1.- Pare Nostre.

nº 2.- Pare Nostre.

nº 4.- Ofertori (Orgue). Al muy ilustre Sr.D. Miguel Roca, Maestrescuela de la Catedral Basílica de Palma de Mallorca. Octubre de 1913.

nº 7.- Quid retribuam Domino? Motete a 4v. triples, triples 2, tenors i baixos. Lema: Ad majorem Dei Gloriam.

nº 8.- Himne a Inca. triples, tenors 1 i 2, baritons i baixos.

2 Les abreviatures entre perèntesis corresponen al arxius següents:

(AMH): Arxiu musical Harpa d'Inca.

(AMPFBS): Arxiu musical particular família Bernat Salas, Inca.

(AMSC): Arxiu musical del Seminari Conciliar

(AMPJMaT): Arxiu musical particular Joan Maria Thomàs, Palma.

- nº 9.- Himno de la Federació Obrera, per a cor i piano.
- nº 10.- Pujem, pujem a Cura, per a cor i orgue.
- nº 12.- A nostra Senyora de Monte Toro de Menorca (Moreneta menorquina)
- nº 13.- Ave Maria per a dues veus i orgue. In Bernardo Julià, Pbro. Cantos religiosos pp. 406-407.
- nº 15.- Himno al Beato Antonio de Termo per orquestra.
- nº 16.- Vou-veri-vou.
- nº 17.- Brisas Mallorquinas. Piano. Sevilla. Introducció.
- nº 18.- Segundo responsorio de Miércoles de Ceniza. (Factus est sermo Domini) per a tenors 1 i 2, triples i baixos.
- nº 19.- Himno a la Bandera por... 1er organista de la Catedral de Sevilla, escrito para el gran Festival España en Sevilla 1908.
- nº 20.- Sacerdos et Pontifex per a tenors, triples i baixos i orgue.
- nº 22.- Benvinguda i Despedida per a tenors, triples i baixos amb acompanyament. Inca 10 octubre 1919.
- nº 23.- Himne escolar por encargo del Ayuntamiento de Palma per a cor i piano. (Bella terra Mallorquina) Himne Mallorquí per cantar els nins de les escoles. Lletra de Na Maria Antònia Salvà. (Ciutat de Mallorca), tip La Esperanza s.d. 2fs.
- nº 25.- Himne an el V.P. Fra Rafel Serra per la pelegrinació Franciscana a Inca. Himne al V.P. Fra Rafel Serra amb lletra de A.Caimari 9,V,1948. (Salve Salve gloria sobirana) per a cor i orgue. Himne an el V.P. Fra Rafel Serra. Per la Pelegrinació Franciscana a Inca. Lletra de Mn. Andreu Caimari. 19 abril 1921. El Heraldo de Cristo 145 1 mayo 1921) 73-75.
- nº 26.- Himne a Santa Maria del Camí. Amb lletra de Pere d'Alcantara Penya. A una veu i orgue. Gabriel Juan Salom, Música i tonades santamarieres, pp. 36 i 37.
- nº 27.- Ave Maria per a solo de triple i orgue.
- Achequem nostra bandera, tenors, triples, baixos i piano. Inca 1 d'agost de 1920.
 - Himno del Bón. de Cazadores de África nº 18. Lletra Bernardo Mulet Carrió. Música Mn. Bernat Salas. (Campamento Bar-drius - Agosto 1925) Ca-Nostra 20 febrer 1926 p. 339
 - Himne de congregants marians, amb lletra de Josep M. Tous i Maroto. Estrena 4 de maig 1924. Ca-Nostra 10 de maig 1924 p. 76.
 - Himne per cantar les juventuts Marianas (sic) (Oh dolça Verge Maria) per a cor i orgue. Estrenat 4 de maig 1924. Lletra Josep M. Tous i Maroto.
 - Chor d'Angels. triples, tenors i baixos. In Pastorells de D. Andreu Roig Prohens, pvre. Palma any del Senyor 1927. Imprenta i llibreria de Guasp. Palma de Mallorca 1927 pp.29-32.
 - Votat a Déu nostra mare, per a cor i acompanyament.
 - Himne a Santa Maria la Major titular de la parròquia d'Inca, amb lletra de Gabriel Llabrés, cant i acompanyament. (Editat)
 - Padre nuestro, Ave Maria, Gloria Patri, a una veu
 - Ave Maria, a tres veus i orgue.
 - Ave Maria, a dues veus i orgue. In Bernardo Julià Cantos Religiosos, pp. 406 i 407, 412-414.
 - Elevación, orgue.

- El meu Xabec, tenors, tiples, baixos. Amb lletra de Pere Alcàntara Penya. Editat in Miscelanea Balear dedicada a D. Antonio Ma. Alcover, Palma de Mallorca 1933 pp. 433-442.

- Himne dels Patrons d'Inca. Música dels goigs dels Patrons d'Inca sants Abdon i Sennent (sic) amb lletra de Miquel Duran.

- Santa Catalina Thomàs, per a tenors, triples, baixos/baritons.

- Te Deum. per a triples 1, 2 i 3 i orgue. El mateix Te Deum per 4v i orgue.

- Coplas al trisagio con orquesta, triples, tenores i bajos.

- Viva, Viva la grandiosa, per cor i orgue.

- Himno á San Jeronimo per a cor i orgue.

- Villancicos per l'Adoració dels Reys (sic) lletra de D. A (Andreu) Roig, Pvre.

1. Ja es nat el Messies, per a tenors.

2. Chor d'Angels.

- Sense titol, orgue.

- Pregària per la llengua. per a 4v mixtes. "Purificada i enaltida sia.." la lletra és de Maria Antònia Salvà i la música o armització, segons el mestre de l'Orfeoó l'Harpa d'Inca, Miquel Aguiló i altres, problament és de Mn. Salas.

Volem acabar amb el mateix preg que feia Mn. Josep Aguiló: "Suplicam als amics de Mn. Salas que tenguen composicions seves, o sabin el titol o notícies d'altres que no hem anomenades, que ens ho facin a sabre, anticipant-los ja les nostres més expresives gràcies".

BIBLIOGRAFIA

- AA.VV. Homenatge a Mn. Bernat Salas Seguí - Músic de Nostra Terra. L'Harpa d'Inca - Mallorca. Obradors de Ca-Nostra - Miquel Duran. Inca 1936.

- Bernat Salas (28 anys) Copia del Noticiero Sevillano. Diario de Mallorca. 25,II,1903.

- Breve nota biogràfica del Rvdo. D. Bernardo Salas Seguí Hijo Ilustre de Campanet. (Felicitació de Nadal de l'Ajuntament de Campanet 1971).

- Bulletí Oficial Bisbat de Mallorca: 35 (1895) 112

41 (1901) 91

43 (1903) 181

44 (1904) Apèndix 101

51 (1911) 311

52 (1912) 77

53 (1913) 245

72 (1932) 109

- Caimari Noguera Andreu, Del homenaje a Don Bernardo Salas, Studia 36 (1932) pp. 228-232- 12 junio 1932.

- Capó Juan, Josep. L'Himne a Santa Maria del Camí. Programa Festes Patronals a Santa Maria del Camí 1986. s.p.

- Chico, Alfonso - Rubio, Jacinto. Música. Mossèn Bernat Salas. Puig Major (Revista Escolar) Escuela Nacional Graduada Mixta de Inca 19 (1972) 14.

- Cincuentenario de su muerte. Mn. Bernat Salas, compositor y organista. Baleares 18,XI,1982.

- Cinquanta anys de la mort del músic Bernat Salas. Full Dominical de l'Església de Mallorca. 25,IV,1982.
- CM. Parets i Serra, Joan. Salas Seguí, Bernat G.E.M. Tom 15 p. 48.
- Concert-Homenatge a l'eminent compositor i organista Mn. Bernat Salas (1874-1932) en el cinquantanari de la seva mort. Parròquia de Santa Maria la Major 20,XI,1982.
- Concert-homenatge a l'eminent compositor i organista Mn. Bernat Salas (1874-1932) en el cinquantenari de la seva mort. Parròquia de Crist Rei d'Inca. 21,XI,1982.
- Concierto-homenaje en el cincuentenario de su muerte. Mn. Bernat Salas Seguí, músico de nuestra tierra. Ultima Hora - Extra Dijous Bo 18,XI,1982. p. III
- Cortès Forteza, Santiago. Mossèn Bernat Salas i Seguí (1874-1932) organista y compositor.
- Cortès Forteza, Santiago. Mossèn Bernat Salas i Seguí, un músic de nostra terra. Programa de Dijous Bo - Inca 18,XI,1982.
- Cortès Forteza, Santiago. Cronicó de l'església d'Inca dels anys 1861-1910 a partir del Bolletí Oficial del Bisbat de Mallorca. II Jornades d'Estudis Locals d'Inca, 1995.
- Cortès Forteza, Santiago. Cronicó de l'església d'Inca dels anys 1911-1960 a partir del Bolletí Oficial de Bisbat de Mallorca. III Jornades d'Estudis Locals d'Inca, 1996.
- Duran Coli, Llorenç Maria, Crònica comentada de l'Orfeoó l'Harpa d'Inca. Edició revisada i ampliada per Magdalena i Margalida Aguiló Estrany. Ajuntament d'Inca 1995.
- Darder Brotat, Joan. Parets Serra, Joan. Ramis Canyellas, Mateu. Índice Honomástico, Geográfico y de Materias de los 100 primeros volúmenes del Boletín Oficial del Obispado de Mallorca (1861-1960) (Inèdit. Arxiu Diocesà).
- Forteza i Forteza, Rafael. Bernardo Salas, Rvdo. (Fitxes inèdites)
- Hoy, concierto-homenaje a Mn. Bernat Salas en Inca. Baleares 20,XI,1982.
- Julià i Rosselló, Bernat. Maestros y Músicos de la Catedral de Mallorca. Roma 1965. (Inèdit)
- Mairata Mateu, Gabriel. El Rdo. D. Bernardo Salas Seguí pese a la creencia general, no es inquense. El famoso organista nació en Campanet. Ciudad 6,VIII,1952 pp 5 i 8.
- Massot i Muntaner, Biel. Parets i Serra, Joan. Aproximació al fet musical santamarié. Pórtula 20 (juliol 84) s.p.
- Nueva sala de audiciones "Bernat Salas". Diario de Mallorca 20,II,1972 p.26
- Parets i Serra, Joan. Mn. Bernat Salas i Seguí, organista. Ràdio Popular: Mallorca Al Vent. 26,XI,1982.
- Idem. Apunts per a una història de la música de Mallorca. Lluc 680 (1978) p.124.
- Idem. Cronologia musical de Mallorca (1930-1939) Randa 15 (1984) pp. 169-176.
- Parets i Serra, Joan. Estelrich i Massutí, Pere. Massot i Muntaner, Biel. Diccionari de compositors mallorquins (ss. XV-XIX). Mallorca 1987.
- Parets i Serra, Joan. Cortès i Forteza, Santiago. Inca i els seus músics compositors. Programa Fiestas Patronales de Inca ss. Abdón y Senen 1976 s.p.
- Idem. Els músics compositors d'Inca. Programa Dijous Bo. Inca 14,XI,1991. pp.16-19.
- Idem. Aproximació Fet musical d'Inca. Primeres Jornades d'Estudis Locals d'Inca 1994, pp.239-255.
- Pieras i Salom, Gabriel. Els nostres carrers: Del músic Bernat Salas. Dijous 7,III,1996. p.5
- Pons i Pons, Damià. Bernat Salas i Seguí (1874-1932). La sala d'audicions "Bernat

Salas". La Música a Campanet. Quaderns de Campanet III (1989) pp. 23-28 i 78.

- Rovira i Ramis, Jaume. Vida i obra de Bernat Salas. Programa Fiestas de San Victoriano. Campanet 1972 s.p.

- Thomàs i Sabater, Joan Maria. Parets i Serra, Joan. Breu Història Musical de les Illes Balears. Col.lecció Ximbellí. Inca 1982.